

**Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți
Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului
Catedra de științe ale naturii și agroecologie**

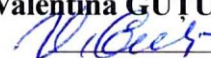
**CURRICULUM
la unitatea de curs
„MANAGEMENTUL MEDIULUI”
Ciclul I - studii superioare de licență**

Codul și denumirea domeniului general de studii: 052 Științe ale mediului

Codul și denumirea specialității: 0521.1 Ecologie

Forma de învățământ: învățământ cu frecvență; învățământ cu frecvență redusă

**Autor:
as. univ. Valentina GUȚU**

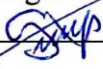

BĂLȚI, 2018

Discutat și aprobat la ședința Catedrei de științe ale naturii și agroecologie,

Procesul-verbal nr. 12 din 28.05.2018

Șeful Catedrei de științe ale naturii și agroecologie

 dr. hab., prof. cercet. Boris BOINCEAN

Discutat și aprobat la ședința Consiliului Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului,

Procesul-verbal nr. 13 din 27.06.2018

Decanul Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului

dr., conf. univ., Ina CIOBANU

Informații de identificare a unității de curs

Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului

Catedra de științe ale naturii și agroecologie

Domeniul general de studiu: **Științe ale mediului**

Domeniul de formare profesională la ciclul I: **Științe ale mediului**

Denumirea specialității: **Ecologie**

Administrarea unității de curs **MANAGEMENTUL MEDIULUI**

Forma de învățământ	Codul unității de curs	Credite ECTS	Total ore	Repartizarea orelor				Forma de evaluare	Limba de predare
				curs	seminarii	laborator	studiu individual		
cu frecvență	S.04.O.129	6	180	46	44	-	90	examen	română
cu frecvență redusă	S.05.O.127	6	180	18	18	-	144	examen	română

Anul de studii și semestrul în care se studiază: **Învățământ cu frecvență – anul II, sem. 4**

Învățământ cu frecvență redusă – anul III, sem. 5

Statutul: **unitatea de curs de specialitate, obligatorie**

Informații referitoare la cadrul didactic

Titular de curs: Valentina GUȚU, asist., univ., șef secție EEAM

Biroul – Agenția Ecologică Bălți

E-mail: valardana97@gmail.com

Orele de consultații – vineri 16.00-17.30. tel.023131385. 079654540.

Integrarea cursului în programul de studii

Scopul principal al unității de curs constă în formarea competențelor în vederea evaluării calității și gestionării mediului. Studiarea unității de curs oferă posibilitate studentului de a cunoaște particularitățile managementului ecologic la nivel global, regional, național, procedurile de efectuare a auditului de mediu.

Unitate de curs *Managementul mediului* se bazează pe competențele obținute prin studierea cursurilor anterioare: *Ecologie generală*, *Protecția mediului*, *Dreptul ecologic*. Competențele obținute în cadrul cursului vor servi ca suport la studierea cursurilor: *Expertiza ecologică de stat*; *Legislația mediului*.

Competențe prealabile

- Cunoașterea, înțelegerea, identificarea documentelor normative, standardelor în vigoare și legislației ecologice;
- Identificarea și argumentarea problemelor de mediu;
- Argumentarea metodelor utilizate în elaborarea proiectelor de protecție a mediului înconjurător.
- Identificarea datelor referitoare la însușirile generale ale organismelor, ecosistemelor, biocenozelor;
- Stabilirea corelației între nivelele de integrare a viului: celule-țesuturi-organe-sisteme de organe și organism;

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

CP1. Operarea cu bazele teoretice și practice ale ecologiei și protecției mediului, generalizarea cunoștințelor din științele ecologice și cele complementare ecologiei și utilizarea lor în comunicare profesională.

CP2. Aplicarea metodelor de cercetare în domeniul ecologiei în scopul interpretării teoriilor ecologice contemporane, observării și percepției componentelor, proceselor și fenomenelor ecologice și a relațiilor dintre ele.

CP3. Proiectarea activităților de analiză și sinteză a datelor, proceselor și fenomenelor ecologice, identificarea problemelor din domeniul mediului ambiant și propunerea soluțiilor de

rezolvare.

CP5. Proiectarea activităților de gestionare și soluționare a problemelor specifice de mediu pentru dezvoltarea durabilă.

CP6. Accesarea, selectarea și sistematizarea informațiilor cu caracter ecologic și interpretarea lor.

CT1. Aplicarea strategiilor de muncă eficientă și responsabilă, de punctualitate, seriozitate și răspundere personală, pe baza principiilor, normelor și a valorilor codului de etică profesională.

CT2. Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipa multidisciplinară pe diverse paliere ierarhice.

CT3. Identificarea oportunităților de formare continuă și valorificarea eficientă a resurselor și tehnicilor de învățare pentru propria dezvoltare.

Finalitățile cursului

La finele perioadei de studii absolventul va fi capabil să:

- explice principalele noțiuni folosite la studierea unității de curs;
- cunoască legislația ecologică și documentele normative;
- cunoască procedura de petrecere a unui audit integral al mediului;
- manifeste cunoștințe vaste în domeniul managerial și anume cel ecologic;
- cunoască sistemele de management ecologic și specificațiile de utilizare;
- comunice anumite cunoștințe persoanelor din alt domeniu.

Conținuturi

Plan tematic

Studii cu frecvență la zi

Nr. d/o	Prelegeri	Nr. ore	Lucrări de laborator, practice și seminare	Nr. ore	Studiu individual
1	Managementul mediului și particularitățile lui la nivel global, regional, național	2			
2	Bazele teoretice ale managementului de mediu	2			
3	Managementul mediului în condițiile economiei centralizate	2			
4	Sisteme de management de mediu specificații de utilizare	2			
5	Managementul general și politic	2	Managementul general și politic	2	Pregătirea de seminar (≈ 2 ore)
6	Instrumentele politicii ecologice și economice	2	Particularitățile dezvoltării funcționării managementului de mediu	2	Pregătirea de seminar (≈ 2 ore)
7	Asigurarea informațională a managementului ecologic	2	Cadrul instituțional al managementului de mediu	2	Pregătirea de seminar (≈ 2 ore)
8	Audit de mediu. Principii generale	2	Principiile și tipurile politicii de mediu	2	Pregătirea de seminar (≈ 2 ore)
9-10	Programul efectuării auditului de mediu al întreprinderilor	4	Evaluarea de mediu, normativele și standardele de mediu	2	Pregătirea de seminar (≈ 2 ore)
11-12	Auditul de mediu proceduri de audit	4	Tipurile de monitoring de mediu	2	Pregătirea de seminar (≈ 2 ore)
13-14	Principiile și metodologia standardizării	4	Principiile și metodologia standardizării	4	Pregătirea de seminar (≈ 6 ore)

15-16	Regulamentul privind evaluarea impactului întreprinderilor asupra mediului	4	Regulamentul Sistemului de Monitoring de mediu integrat	4	Pregătirea de seminar (≈ 6 ore)
17	Clasificarea sistemelor managementului de mediu	2	Organizarea controlului ecologic în Republica Moldova	2	Pregătirea de seminar (≈ 2 ore)
18	Evaluarea performanțelor managementului de mediu	2	Modalitatea realizării procedurilor auditului de mediu	4	Pregătirea de seminar (≈ 6 ore)
19	Metodele și mijloacele de studiu ale managementului de mediu (ecologic)	2	Regulamentul privind evaluarea impactului întreprinderilor asupra mediului	2	Pregătirea de seminar (≈ 2 ore)
20	Etapele dezvoltării managementului de mediu	2	Regulamentul privind auditul de mediu al întreprinderilor	4	Pregătirea de seminar (≈ 6 ore)
21	Controlul și asigurarea conformării ecologice (de mediu)	2	Programul efectuării auditului de mediu	4	Pregătirea de seminar (≈ 8 ore)
22	Sistemul autorizărilor de mediu	2	Managementul calității produselor ecologice	4	Pregătirea de seminar (≈ 6 ore)
23	Asigurarea informațională a managementului de mediu	2	Procedurile auditului de mediu	4	Pregătirea de seminar (≈ 6 ore)
					Elaborarea proiectului de analiză activității unei întreprinderi/organizații în baza culegerii, prelucrării și analizei de informații privind interacțiunea „mediu extern-întreprindere/organizație” (≈ 30 ore)
	Total	46		44	90

Plan tematic
Studii cu frecvență redusă

Nr. d/o	Prelegeri	Nr. ore	Lucrări de laborator, practice și seminare	Nr. ore	Studiu individual
1	Managementul mediului și particularitățile lui la nivel global, regional, național	2			
2	Sisteme de management de mediu specificații de utilizare	2	Cadrul instituțional al managementului de mediu. Managementul general și politic	2	Pregătirea de seminar (≈ 14 ore)
3	Managementul general și politic. Clasificarea sistemelor managementului de mediu	2	Particularitățile dezvoltării funcționării managementului de mediu	2	Pregătirea de seminar (≈ 14 ore)
4	Instrumentele politicii ecologice și economice.	2	Principiile și tipurile politicii de mediu	2	Pregătirea de seminar (≈ 14 ore)

5	Audit de mediu. Principii generale	2	Programul efectuării auditului de mediu	2	Pregătirea și susținerea de seminar (≈ 14 ore)
6	Principiile și metodologia standardizării	2	Principiile și metodologia standardizării	2	Pregătirea de seminar (≈ 14 ore)
7	Regulamentul privind evaluarea impactului întreprinderilor asupra mediului	2	Regulamentul Sistemului de Monitoring de mediu integrat	2	Pregătirea de seminar (≈ 14 ore)
8	Controlul și asigurarea conformării ecologice (de mediu)	2	Modalitatea realizării procedurilor auditului de mediu	2	Pregătirea de seminar (≈ 16 ore)
9	Metodele și mijloacele de studiu ale managementului de mediu (ecologic)	2	Managementul calității produselor ecologice	2	Pregătirea de seminar (≈ 14 ore)
					Elaborarea proiectului de analiză activității unei întreprinderi/ organizații în baza culegerii, prelucrării și analizei de informații privind interacțiunea „mediu extern-întreprindere/ organizație” (≈ 30 ore)
	Total	18		18	144

Strategii didactice

Prelegeri interactive, demonstrația, conversația euristică, problematizarea, lucrări de laborator, pregătirea și susținerea referatelor.

Activități de lucru individual

Studiarea unității de curs se bazează pe folosirea metodelor activ-participative la realizarea prelegerilor. În baza materialului prezentat sintetic studentul se pregătește de dezbateri interactive cu pregătirea prezentărilor și prezintă proiectul de analiză activității unei întreprinderi/organizații în baza culegerii, prelucrării și analizei de informații privind interacțiunea „mediu extern-întreprindere/organizație”.

În funcție de specificul tematicii fiecărui seminar studenții vor desfășura activități individuale de pregătire.

Studiul individual ghidat de profesor va include studiul suplimentar al materialelor din cadrul cursului/modulului, consultații suplimentare pentru studenții cu un rating scăzut, care întâmpină dificultăți la realizarea sarcinilor de studiu, organizarea ocupațiilor cu utilizarea formelor interactive, inclusiv a discuțiilor; realizarea evaluărilor curente; testelor, lucrărilor de control, referatelor, rapoartelor, portofoliilor, studiilor de caz etc.

Nr	Lucrul individual	Ore	
		studii cu frecvență	studii cu frecvență redusă
1	Pregătirea de seminar	60	114
2	Elaborarea proiectului de analiză activității unei întreprinderi/organizații în baza culegerii, prelucrării și analizei de informații privind interacțiunea „mediu extern-întreprindere/organizație”	30	30

Evaluare

Cunoștințele, capacitățile și competențele studenților vor fi evaluate:

- în cadrul seminarelor;
- prin realizarea proiectului individual;
- la examenul final (conform orarului întocmit de decanat).

Nota finală se calculează conform formulei:

$$N_f = N_c \times 0,6 + N_e \times 0,4$$

N_f – nota finală;

N_c – nota medie pe semestru (calculată ca media notelor obținute la lucrările de laborator și sarcinile de lucru independent);

N_e – nota de la examen.

Evaluarea finală se va desfășura sub formă de examen scris (test). Nota definitivă se determină în conformitate cu Regulamentul de organizare a studiilor în baza Sistemului Național de Credite de Studiu în Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți, aprobat prin hotărârea Senatului USARB, proces-verbal nr. 17 din 19.04.2017.

Chestionar

1. Criterii de calificare pentru auditorii de mediu.
2. Organism de certificare a auditorilor de mediu.
3. Pregătirea auditului.
4. Aptitudini și competență profesională.
5. Regulamentul privind evaluarea întreprinderilor privatizabile asupra mediului.
6. Echipa de audit de mediu.
7. Ghid pentru utilizarea specificațiilor de audit de mediu.
8. Rolul și responsabilitatea auditorului.
9. Programul practic de efectuare a auditului ecologic al întreprinderilor.
10. Regulamentul sistemului de monitoring Ecologic Integrat.
11. Rolul și responsabilitatea auditorului șef.
12. Programul teoretic de efectuare a auditului ecologic al întreprinderilor.
13. Inițierea auditului.
14. Criterii de audit, referințe normative.
15. Întocmirea documentelor normative și a raportului de audit.
16. Realizarea auditului.
17. Domeniul de aplicare a procedurilor de audit.
18. Obiectivele auditului intern de mediu.
19. Cerințele generale a auditului.
20. Evaluarea și calificarea auditorilor de mediu.
21. Auditul extern al sistemului de management.
22. Analiza efectuată de conducere.
23. Mediu, aspect de mediu, impactul asupra mediului.
24. Sistem de management de mediu.
25. Constatări și concluzii ale auditului intern.
26. Regulamentul privind auditul ecologic al întreprinderii.
27. Managementul ecologic și politica de mediu.
28. Verificare, monitorizare și măsurare.
29. Proceduri metodice de aplicare a auditului intern.
30. Criterii dovezi și constatări ale auditului intern.
31. Analiza efectuată de conducere.
32. Sisteme de management ecologic, documente normative.
33. Raport de audit - proceduri metodice.
34. Înregistrarea documentelor.
35. Sisteme de management ecologic, domeniul de aplicare.
36. Auditul sistemului de management.
37. Analiza documentelor.

38. Domeniul de aplicare a auditului intern.
39. Cerințele ale sistemului de management de mediu.
40. Documentele de audit (control).
41. Politica de mediu al sistemului de management ecologic de mediu.
42. Principiile generale ale auditului sistemului de management.
43. Acțiuni corective, neconformități.
44. Planificarea cerințelor sistemului de management de mediu.
45. Raportul de audit intern.
46. Verificare și acțiuni corective.
47. Principiile și metodologia standardizării.
48. Menținerea competenței profesionale a auditorilor.

Bibliografia

Obligatorie

1. CAPCELEA, A., CAPCELEA, V. *Managementul ecologic (Fundamentarea teoretică și evoluția paradigmelor)*. Chișinău: Î.E.P. Știința, 2013. 192 p.
2. CAPCELEA, A. *Managementul ecologic în tranziția economică (Cazul Republicii Moldova)*. Chișinău: Î.E.P. Știința, 2013. 412 p.
3. CAPCELEA, A. *Managementul ecologic la diferite niveluri (Particularitățile funcționării și căile de armonizare)*. Chișinău: Î.E.P. Știința, 2013. 320 p.
4. CAPCELEA, A. *Sistemul managementului ecologic*. Chișinău: Î.E.P. Știința, 2013. 260 p.

Suplimentară

5. COCA, M., *Calitatea mediului*. Chișinău: Cartier, 1999. 203 p.
6. *Expertize ecologice, legi, hotărâri ale Guvernului, regulamente, acte normative.* – Chișinău: Cartier SRL, 1999. 695p.